

2022Z22198

Vragen van de leden **Akerboom** en **Van Raan** (beiden PvdD) aan de Ministers voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en van Financiën over *Nederlandse investeringen in een oliepijplijn in Oeganda met grote risico's voor mens, dier en natuur* (ingezonden 16 november 2022).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het feit dat TotalEnergies nieuwe olievelden aan het boren is, in een natuurreservaat in Oeganda, met grote risico's voor de natuur, wilde dieren en water- en voedselvoorziening van de lokale bevolking?¹

Vraag 2

Heeft u kennisgenomen van het feit dat TotalEnergies een 1.443 km lange oliepijplijn aanlegt naar de haven in Tanzania (de East African Crude Oil Pipeline (EACOP)), om de olie uit het natuurreservaat naar de rest van de wereld te kunnen krijgen?²

Vraag 3

Klopt het dat het aanleggen van de oliepijplijn tot nu toe gepaard is gegaan met onder andere landroof, intimidatie van de lokale bevolking en natuurschade?

Vraag 4

Kunt u bevestigen dat de bouw van de pijplijn het leefgebied van wilde dieren zoals chimpansees en leeuwen verwoest?

¹ NOS, 30 oktober 2022 <https://nos.nl/artikel/2450311-nieuwe-oliepijplijn-oost-afrika-economische-kans-of-tikkende-tijdbom>.

² Eerlijke Geldwijzer, 27 september 2022 <https://eerlijkegeldwijzer.nl/home-eerlijke-geldwijzer/nieuws/2022/stop-met-investeren-in-de-omstreden-oliepijplijn-van-totalenergies/>.

Vraag 5

Wat is uw standpunt over het feit dat 120.000 mensen moeten verhuizen om plaats te maken voor de pijplijn en de kostbare landbouwgrond die de lokale bevolking hard nodig heeft voor haar zelfvoorziening, wordt opgeslokt door de fossiele pijplijn?³

Vraag 6

Hoeveel waarde wordt er op de hierboven beschreven manieren aan Oeganda onttrokken?

Vraag 7

Kunt u bevestigen dat protesten tegen de pijplijn meteen de kop in worden gedrukt en activisten worden gearresteerd en gevangengezet? Hoeveel protesteers zijn er tot nu toe al opgepakt in Oeganda?

Vraag 8

Deelt u de analyse dat de 34.3 miljoen ton kg CO₂ die de pijplijn per jaar zal uitstoten strijdig is met de klimaatdoelen van Parijs, vooral gezien het feit dat 65% van de concessie in handen is van een Frans bedrijf en dus niet toegerekend zou moeten worden aan Oeganda?

Vraag 9

Klopt het dat de Deutsche Bank haar financiering van de oliepijplijn heeft stopgezet nadat klimaat- en mensenrechtenorganisaties hun zorgen hadden geuit?

Vraag 10

Deelt u de mening dat andere investeerders hun investeringen ook terug zouden moeten trekken? Zo nee, hoeveel schade aan klimaat, milieu, biodiversiteit, dierenlevens en mensenrechten vindt u aanvaardbaar?

Vraag 11

Wat is uw standpunt over het feit dat 23 Nederlandse financiële instellingen, waaronder pensioenfondsen ABP, BPL, PMT en PFZW, verzekeraars AEGON en Allianz en de ABN AMRO bank, investeren in TotalEnergies en ze daarmee dus beleggen in mensenrechtenschendingen, milieuvervuiling, klimaatverandering en mogelijk ecocide?

Vraag 12

Vindt u dat de Nederlandse financiële instellingen voldoende zicht hebben op de risico's (en hun omvang) die deze beleggingen met zich meebrengen voor hun eigen weerbaarheid en hun omvang?

Vraag 13

Wat zijn volgens de Nederlandse financiële instellingen de risico's in verschillende scenario's en zijn deze risico's integraal ingeschat?

Vraag 14

Wat is de omvang van deze risico's en waar baseert u uw reactie op?

Vraag 15

Wat is uw standpunt over het feit dat slechts één verzekeraar een onderzoek startte naar de mensenrechtenschendingen in Oeganda?

Vraag 16

Bent u bereid om bij Nederlandse investeerders erop aan te dringen uit TotalEnergies te stappen?

Vraag 17

Hoe kan het dat Nederlandse financiële instellingen nog steeds in controversiële projecten van olie- en gasbedrijven investeren, terwijl de Minister van Financiën al jaren zegt dat niet-bindend beleid met niet-afrekenbare doelstel-

³ Volkskrant, 4 oktober 2022 <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/120-duizend-oegandezen-en-natuurpark-moeten-wijken-voor-frans-chinees-olieproject~b92d93e1/>.

lingen voldoende zou moeten zijn om financiële instellingen op het juiste pad te brengen?

Vraag 18

Gezien het feit dat het kabinet van financiële instellingen verwacht dat zij gepaste zorgvuldigheid toepassen in lijn met de OESO-richtlijnen, maar financiële instellingen blijven investeren in bedrijven die mensenrechten en dierenwelzijn niet respecteren en fossiel activiteiten blijven uitvoeren, deelt u de mening dat het tijd wordt om dwingende maatregelen op te leggen aan financiële instellingen?

Vraag 19

Kunt u bevestigen dat Nederlandse pensioenfondsen niet onder de Europese IMVO-richtlijn zullen vallen omdat zij minder dan 500 werknemers tellen?

Vraag 20

Gezien het feit dat Nederlandse pensioenfondsen nog steeds in bedrijven zoals TotalEnergies investeren, deelt u de mening dat het cruciaal is dat zij wel onder IMVO-wetgeving gaan vallen?

Vraag 21

Bent u bereid om de dwingende maatregelen die opgenomen zullen worden in de nationale IMVO-wet ook te laten gelden voor financiële instellingen die minder dan 500 werknemers hebben?

Vraag 22

Aan welke landen zal de olie uit de oliepijplijn verkocht worden? Zal Nederland ook olie afnemen uit dit gebied?

Vraag 23

Kunt u uitsluiten dat van alle olie die hier zal worden gewonnen, de meest laagwaardige olie (terug) naar Afrika zal gaan? Zo nee, kunt u dan bevestigen dat deze oliepijplijn vooral bedoeld is voor andere landen?

Vraag 24

Bent u bereid om in Europees verband aan te dringen op het uitbreiden van de IMVO-verordening naar financiële instellingen die minder dan 500 werknemers hebben?

Vraag 25

Bent u bereid zich uit te spreken tegen de bouw van de pijplijn?

Vraag 26

Bent u bereid de Oegandese autoriteiten aan te spreken op de arrestaties van Oegandese activisten die zich tegen de pijplijn verzetten?

Vraag 27

Hoe gaat u zich verder inzetten voor de Oegandese omwonenden die hun levensvoorziening in gevaar zien komen door de pijplijn?